

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.07.2004
KOM(2004)472 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET,
EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG
SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Styring af oversvømmelsesrisikoen

**Oversvømmelsesforebyggelse, oversvømmelsessikring og
oversvømmelsesbekæmpelse**

1. INDLEDNING

Mellem 1998 og 2002 har Europa været udsat for over 100 større ødelæggende oversvømmelser, heriblandt de katastrofale oversvømmelser langs Donau og Elben i 2002. Siden 1998 har oversvømmelser været årsag til ca. 700 dødsfald, evakuering af ca. en halv million mennesker og forsikrede økonomiske tab på mindst 25 mia. EUR¹.

De oversvømmelsestruede værdier kan være enorme. F.eks. bor der over 10 mio. mennesker i de områder langs Rhinen, som er udsat for store oversvømmelser, og skaderne kan løbe op i 165 mia. EUR. Kystområder er også udsat for oversvømmelser. Den samlede værdi af de økonomiske aktiver inden for 500 m fra den europæiske kystlinje, herunder strande, landbrugsjord og industrianlæg, vurderes på nuværende tidspunkt til mellem 500 og 1 000 mia. EUR².

Foruden de økonomiske og samfundsmæssige skader kan oversvømmelser også få alvorlige miljømæssige følger, f.eks. når spildevandsrensningsanlæg oversvømmes, eller når fabrikker, der ligger inde med store mængder giftige kemikalier, bliver berørt. Oversvømmelser kan også ødelægge vådområder og forringe biodiversiteten.

Oversvømmelser er et naturfænomen, der ikke kan forhindres. Menneskelige aktiviteter medvirker imidlertid til at øge faren for store oversvømmelser og forværre deres skadevirkninger. Mange medlemsstater sørger allerede nu for oversvømmelsessikring, men en harmoniseret og samordnet indsats på fællesskabsplan ville forbedre den samlede oversvømmelsessikring betydeligt og give den øget værdi. På grund af faren for menneskelige, økonomiske og miljømæssige værdier kan vi ikke tillade os at lade stå til. Europas engagement i den bæredygtige udvikling kan miste sin troværdighed, hvis vi ikke træffer passende foranstaltninger.

2. INDSATSEN OVER FOR OVERSVØMMELSER

2.1. Beskrivelse af problemet

Oversvømmelser kan opstå alle steder, hvor en flods naturlige eller menneskeskabte afvandingssystem ikke kan klare de vandmængder, der opstår på grund af nedbør, eller hvor oversvømmelsessikringen svigter. Erfaringerne viser, at lokale sikringsforanstaltninger, der træffes et sted, får følgevirkninger for områderne længere oppe eller nede ad floden. Hvis et bestemt område f.eks. ved hjælp af tekniske løsninger søger at lede vandet bort fra sin flodstrækning så hurtigt som muligt, betyder det blot, at vandet ankommer hurtigere til naboområderne længere nede ad floden. Det er derfor afgørende, at oversvømmelsessikringen sker på en harmoniseret og samordnet måde langs hele floden.

¹ Det Europæiske Miljøagentur, miljørapport nr. 35 af 2003.

² EUrosion: <http://www.euroSION.org>

Oversvømmelser i flodområder varierer betydeligt med hensyn til omfang og varighed. Ved store floder som Donau, Rhinen og Elben kan oversvømmelserne indtræffe længe efter nedbørsperioden og vare i dage, uger eller måneder. På den anden side skyldes styrtflod som regel stærkt lokaliseret, kraftig nedbør. Styrtflod kan forvolde omfattende ødelæggelser, især hvis den indtræffer samtidigt med andre naturfænomener, som jord- eller mudderskred. Styrtflod er ret almindelig i Middelhavsområdet og bjergområder. Det er særligt farligt for mennesker, da det sker pludseligt og med ringe varsel.

Oversvømmelser i kystområder kan skyldes storme på havet, som presser tidevandet ind over land. I mange områder er faren for oversvømmelse vokset på grund af kysterosion. Hvis en storm på havet indtræffer sammen med højvande i flodmundingerne er der risiko for omfattende skader.

De egentlige årsager til oversvømmelser (nedbør og vandstand) er naturfænomener, som stort set ikke kan kontrolleres. Men om et bestemt nedbørsvejr, en bestemt storm eller et bestemt højvande fører til oversvømmelsesskader, afhænger i høj grad af menneskelige aktiviteter som skovrydning i de øvre afvandingsområder, ødelæggelse af naturlige flodsletter, utilstrækkelig dræning og ikke mindst, omfattende byggeri i områder med stor oversvømmelsesrisiko.

Der er to udviklingstendenser, som tyder på, at oversvømmelsesrisikoen i Europa vil vokse. For det første vil oversvømmelsernes omfang og hyppighed sandsynligvis blive større på grund af klimaændringen³ (stærkere nedbør og voksende vandstand). For det andet er der sket en markant forøgelse af det antal mennesker og økonomiske aktiver, som er blevet anbragt i områder med oversvømmelsesrisiko.

Der er også en voksende bevidsthed om flodoversvømmelsernes sundhedspåvirkning, både fysisk og psykologisk set. Det kan f.eks. få betydelige sundhedsmæssige følger, hvis flodvandet fører forurenende stoffer med sig eller blandes med forurenat vand fra kloakker og landbrugsjord. Også den mentale sundhed påvirkes: ud over det voldsomme stress, de omfattende skader fører med sig, kan truslen om gentagne oversvømmelser og sommetider også ophævelse af forsikring, gøre de berørte ejendomme usælgelige.

Oversvømmelsesrisikoen vil fortsat bestå i Den Europæiske Union og kan vokse betydeligt i de kommende årtier. Udfordringen ligger i at foregribe disse ændringer nu og beskytte samfund og miljø mod oversvømmelsernes skadelige virkninger.

2.2. Styring af oversvømmelsesrisikoen

Formålet med at styre oversvømmelsesrisikoen er at formindske sandsynligheden for oversvømmelse og/eller begrænse dens følger. Erfaringerne har vist, at den mest effektive måde er at udarbejde programmer for styring af oversvømmelsesrisikoen og lade dem omfatte følgende elementer:

- **Forebyggelse:** at forebygge oversvømmelsesskader ved ikke at opføre huse og industrianlæg i områder, som er eller kan blive udsat for oversvømmelser, ved at lade oversvømmelsesrisikoen indgå i fremtidige udviklingsplaner og ved at fremme hensigtsmæssig arealudnyttelse og land- og skovbrugspraksis

³ IPCC (2001): Climate Change: The Scientific Basis. Contribution of Working Group I to the Third Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. Edited by J.T. Houghton et al.

- **Sikring:** at træffe foranstaltninger, både anlægsmæssige og af anden art, for at formindske muligheden for oversvømmelser og/eller oversvømmelsernes følger i et bestemt område
- **Beredskab:** at oplyse befolkningen om oversvømmelsesrisikoen og om, hvad de skal gøre i tilfælde af oversvømmelse
- **Beredskabsindsats:** at udvikle beredskabsplaner for oversvømmelsestilfælde
- **Normalisering og erfaringstilegnelse:** at genoprette normale forhold så hurtigt som muligt og at afhjælpe både samfundsmæssige og økonomiske følger for den berørte befolkning.

3. NUVÆRENDE OG FREMTIDIGE INITIATIVER OG PERSPEKTIVER

3.1. På europæisk plan

3.1.1. Europæisk forskningspolitik

Europa-Kommissionen har siden begyndelsen af 1980'erne støttet forskning i oversvømmelser gennem sit vellykkede rammeprogram (RP) for forskning og teknologisk udvikling⁴. Europæisk forskning har med held udvidet forståelsen af oversvømmelserne og deres følger og forbedret vor evne til at vurdere muligheden for oversvømmelser i bestemte områder og deres eventuelle omfang.

Forskningsresultaterne har også kastet lys over grænserne for teknisk oversvømmelsesforebyggelse og over behovet for at skabe mulighed for genoprettelse og beskyttelse af værdifulde økosystemer.

Hensigtsmæssige midler og metoder til forudsigelse og styring af oversvømmelser og de dermed forbundne risici er også blevet udviklet. Nogle af disse midler og teknikker er allerede blevet benyttet i forskellige afvandingsområder i hele Europa. Det nye forskningsprojekt FLOODsite til 10 mio. EUR er netop blevet iværksat og bidrager til forbedring af de integrerede metoder, hvormed oversvømmelsesrisikoen skal analyseres og styres⁵.

Oversvømmelsesforudsigelse⁶, kortlægning af oversvømmelsesrisici og scenariomodellering er vigtige bestanddele i Det Fælles Forskningscenters planlagte bidrag til oversvømmelsesforskningen. Den fremtidige forskning skal dreje sig om analyse og imødegåelse af klimaændringens følger og om tilpasningsstrategier.

⁴ <http://www.eu-medin.org/floods-rtd-projects.php>

⁵ <http://www.floodsite.net>

⁶ <http://natural-hazards.jrc.it/floods/Preparedness/>

Der er et klart behov for at fortsætte forskningssamarbejdet inden for oversvømmelsessikring. I stedet for at betragte oversvømmelsessstyringer i de enkelte flodbækkener isoleret er det nødvendigt at se oversvømmelsessikringen som led i en samlet, integreret form for afvandingsområdeforvaltning. Fremtidig miljøforskning⁷ skal blandt andet dreje sig om spørgsmål som bestemmelse og forudsigelse af miljøændringer (f.eks. klimaændringer), vurderingen af deres samlede virkninger og vurdering, forebyggelse og afhjælpning af industririsici. I denne sammenhæng vil oversvømmelsessikring helt klart få en høj prioritet.

3.1.2. Regionalpolitik og oversvømmelser

Strukturfondene⁸, ikke mindst Den Europæiske Fond for Regionaludvikling⁹ og Samhørighedsfonden, kan finansiere forebyggende (infrastruktur) investeringer i blandt andet oversvømmelsessikring. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling kan også bidrage til finansiering af forskning og teknologisk udvikling i forbindelse med infrastruktur.

INTERREG-initiativet under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling har givet støtte til bedre grænseoverskridende samarbejde om oversvømmelsessikring. IRMA-projektet ("INTERREG Rhinen-Meuse-aktiviteter") er et vellykket eksempel på grænseoverskridende samarbejde og på en samlet holdning til bekæmpelse af oversvømmelser. De ødelæggelser, som blev forvoldt af oversvømmelserne ved Rhinen og Meuse i 1993 og 1995, gav anledning til, at Nederlandene, Belgien, Frankrig, Luxembourg, Tyskland og Schweiz indførte et tværnationalt forebyggelsesprogram. IRMA har et samlet budget på 419 mio. EUR, hvoraf en tredjedel kommer fra INTERREG.

SCALDIT-projektet, et andet INTERREG-initiativ, som blev iværksat i 2003, drejer sig om Schelde-Escaut-flodbækkenet. Det omfatter Frankrig, Nederlandene og de belgiske regioner og drejer sig om afvandingsområdeplanlægning og oversvømmelsessikring.

I sin for nyligt offentliggjorte tredje rapport om den økonomiske og sociale samhørighed foreslår Kommissionen, at de aktiviteter, der støttes af samhørighedspolitikken, skal koncentrere sig om investering i et begrænset antal prioriterede emner, der afspejler Lissabon- og Göteborg-dagsordnerne, og hvor Fællesskabets deltagelse kan forventes at få en igangsættende virkning og skabe en betydelig værdiforøgelse. Emnet "miljø og risikoforebyggelse" er et af de vigtigste emner for den fremtidige samhørighedspolitik. Den fremtidige målsætning "europæisk territorialt samarbejde" skal bevare og styrke det nødvendige tværnationale samarbejde og bygge på INTERREG's resultater på dette område.

3.1.3. Den Europæiske Unions solidaritetsfond

Efter oversvømmelserne i Centraleuropa i 2002 oprettede EU Den Europæiske Unions solidaritetsfond¹⁰ (EUSF) som et særligt finansieringsmiddel, der hurtigt kunne yde økonomisk bistand i tilfælde af større ulykker (defineret som direkte skader, der beløber sig til over 3 mia. EUR eller 0,6 % af bruttonationalindkomsten) og hjælpe de ramte områder til at vende tilbage til levestandard, der er så normale som muligt.

⁷ KOM(2004)101, endelig.

⁸ EFT L 161 af 26.6.1999.

⁹ EFT L 213 af 13.8.1999.

¹⁰ EFT L 311 af 14.11.2002.

EUSF kan kun gribe ind med katastrofehjælp. Det er ikke oprettet for at afholde alle omkostningerne i forbindelse med naturkatastrofer, og det erstatter ikke private tab eller skader, som dækkes af forsikring. Langtidsaktiviteter - genopbygning, økonomisk genopretning og forebyggelse - kan få støtte på grundlag af andre foranstaltninger, ikke mindst strukturfondene.

3.1.4. Landbrugspolitik og oversvømmelser

Den måde, hvorpå landbrugs- og skovarealerne udnyttes, er vigtig for oversvømmelsesforebyggelsen og oversvømmelsessikringen. Den er afgørende for jordens og planternes vandbindingsevne. FLP-reformen fra 2003 vil bidrage positivt til oversvømmelsessikringen i kraft af ordningerne for afhægtning og for sammenkædning af støtte og miljøkrav ved f.eks. at fremme jordbundsbeskyttelse og bevarelse af permanente græsningsarealer og derved forbedre jordens vandbindingsevne.

Den reformerede landbrugspolitik kan også bidrage til at formindske muligheden for oversvømmelser ved at imødegå klimaændringen. Foranstaltninger, der f.eks. indebærer fremme af biomasse ved dyrkning af energiafgrøder eller formindsker DHG-emissionerne ved at fremme en mindre besætningstæthed, vil være til direkte gavn for oversvømmelsessikringen.

I FLP-reformen anslås det, at der i 2007 vil blive stillet yderligere 1,2 mia. EUR til rådighed for udvikling af landdistrikterne. Ud over at forbedre udnyttelsen af landbrugs- og skovbrugsarealerne kan disse foranstaltninger også bidrage til at modvirke oversvømmelser ved at yde støtte til landbrugs- og skovbrugsproduktion, som er blevet ødelagt af naturkatastrofer (herunder oversvømmelser), og indføre hensigtsmæssige forebyggelsesordninger.

3.1.5. Miljøpolitik og oversvømmelser

Med vedtagelsen af vandrammedirektivet (VRD) har EU lagt sin vandbeskyttelsespolitik fuldstændig om. Direktivet forlanger, at der udarbejdes integrerede forvaltningsplaner for hvert enkelt afvandingsområde, så der kan opnås en god økologisk og kemisk status. VRD bidrager til at modvirke oversvømmelser, men problemet indgår ikke i direktivets hovedsigte.

For at fremme en sammenhængende gennemførelse af VRD i hele EU mødes vanddirektørerne fra de 25 medlemsstater¹¹ og Europa-Kommissionen for at udarbejde en fælles gennemførelsesstrategi: Som reaktion på oversvømmelserne i sommeren og efteråret 2002 iværksatte vanddirektørerne og Kommissionen en oversvømmelsessikringsaktion, der førte til udarbejdelse af en vejledning i den bedste praksis, som blev vedtaget i juni 2003. Vanddirektørerne har udtrykt interesse for at fortsætte arbejdet med oversvømmelsessikring.

¹¹ Bulgarien, Rumænien, Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz deltager også i vanddirektørernes møder.

For at forbedre de nationale civilbeskyttelsesmyndigheders beredskab over for katastrofetilfælde har Kommissionen udarbejdet en række overvågningsordninger, som omfatter forudsigelse og overvågning af oversvømmelser på fælleseuropæisk plan. I tilfælde af oversvømmelsesfare vil resultaterne blive overladt til de kompetente myndigheder og civilbeskyttelsestjenester og til Kommissionens Overvågnings- og Informationscenter^{12,13}. Dette center samordner den fælles bistandsindsats, når der anmodes om hjælp. Desuden arrangerer Kommissionen uddannelseskurser og større øvelser for det nationale nødhjælpsmandskab.

Kommissionen vil fortsat fremme en samordnet indsats for at imødegå risikoen i forbindelse med katastrofer som oversvømmelser, brande og større industriulykker. Et at de hjælpemidler, der bliver fælles for behandlingen af alle sådanne problemer, er risikokortlægning. Risikokort giver offentligheden vigtige oplysninger, men er også vigtige hjælpemidler for planlægningsmyndighederne og forsikringsselskaberne. Udarbejdelsen af risikokort vil blive nøje knyttet til tilsvarende EU-initiativer for indsamling, opbevaring og udveksling af miljødata.¹⁴

3.2. Medlemsstaternes aktiviteter

Oversvømmelsesrisikoen og oversvømmelsernes karakter varierer over hele Europa. I nogle medlemsstater som Ungarn, Østrig, Den Tjekkiske Republik og Slovakiet kommer oversvømmelserne udelukkende fra floderne. Andre medlemsstater som Det Forenede Kongerige, Tyskland og Nederlandene udsættes for oversvømmelser både fra floderne og fra havet.

For at imødegå oversvømmelsesrisikoen har flere medlemsstater f.eks. Østrig, Finland, Spanien, Irland og Nederlandene fastsat et oversvømmelsessikringsniveau i officielle retningslinjer eller retsakter. Som regel bygger sikringsniveauet på det antal mennesker og de økonomiske og kulturelle værdier, som befinder sig i oversvømmelsesrisikoområdet. I andre medlemsstater har de myndigheder, som er ansvarlige for oversvømmelsessikringen vide beføjelser til at udføre det arbejde, som kræves for at styre oversvømmelserne. Der er imidlertid ingen juridiske krav om et bestemt sikringsniveau.

De seneste oversvømmelser har tilskyndet medlemsstaterne til at udarbejde planer eller strategier for oversvømmelsessikring. I Det Forenede Kongerige udarbejdes der planer for at fremme en samlet fremgangsmåde for styring af oversvømmelsesrisikoen. Finansieringen i UK til støtte for opførelse og vedligeholdelse af sikringsanlæg og forbedring af oversvømmelsesvarslingssystemerne ligger på nuværende tidspunkt på omkring 500 mio. £ om året: udviklingen af vandforvaltningsplaner i UK anslås at koste omkring 45-55 mio. €. Ungarn har for nylig indført bæredygtig oversvømmelsesstyring og iværksat et regionalt udviklingsprogram for Tisza Dalen.

¹² Oprettet ved Rådets beslutning 2001/792/EF.

¹³ EFT L 297 af 15.11.2001, s. 7.

¹⁴ Global Overvågning af Miljø og Sikkerhed (GMES), Infrastruktur for geografisk Information i Europa (INSPIRE) og GALILEO.

Desuden har mange medlemsstater udarbejdet oversvømmelsesrisiko kort eller er i færd med at gøre det. Disse korts formål og struktur/karakter varierer, men de benyttes som regel til at øge bevidstheden om risikoområderne og til fysisk planlægning. I Frankrig er kortene over risikozoner i kraft af en lovændring i 1995 blevet forbedret ved udarbejdelse af ”forebyggelse af forudsigelige risici”.

Disse eksempler er ikke udtømmende, men kan illustrere de mange forskellige initiativer, der for øjeblikket tages på nationalt plan.

3.3. Internationalt samarbejde om grænseoverskridende floder

Tidligere blev oversvømmelsessikring stort set kun udført på lokalt plan uden samordning langs flodløbet og flyttede ofte blot problemet fra det ene område til det andet. I flodbækkenerne langs Rhinen, Oder, Meuse, Donau, Saar, Mosel og Elben har flodlandene oprettet organer, der skal sikre en samlet afvandingsområdeforvaltning. I mange af disse flodbækkener er der blevet udarbejdet oversvømmelsessikringsplaner, eller de er i færd med at blive det.

I forbindelse med handlingsplanen for oversvømmelsessikring af Rhinen anslås det, at de samlede investeringer i sikringsforanstaltninger i tidsrummet 1998-2020 kommer til at beløbe sig til 12,3 mia. €. For desuden at gøre beboerne i Rhindalen opmærksomme på oversvømmelsesfaren er der blevet udarbejdet et Rhinatlas. Dette atlas indeholder kort, som viser oversvømmelsesfaren (grundkort) og anskueliggør faren for mennesker og materielle værdier i tilfælde af voldsomme oversvømmelser. Omkostningerne ved atlassets udarbejdelse beløber sig til ca. 270.000 €.

4. ET SAMORDNET EU HANDLINGSPROGRAM FOR OVERSVØMMELSESSIKRING

4.1. EU handlingsprogrammet

Oversvømmelser kan undergrave EU's arbejde på at skabe en bæredygtig udvikling. Desuden vil oversvømmelsernes hyppighed og alvorlighed sandsynligvis vokse betydeligt i fremtiden på grund af den globale opvarmning. Problemet kan som helhed kun løses ved samordnet indsats i de enkelte berørte flodbækkener og kystområder. Mange af Europas vigtigste flodbækkener er grænseoverskridende, og samarbejde på EU-plan kan derfor give de enkelte medlemsstaters indsats en betydelig øget værdi.

Det foreslås derfor, at medlemsstaterne og Kommissionen samarbejder om at iværksætte et samordnet handlingsprogram for oversvømmelsesforebyggelse, oversvømmelsessikring og oversvømmelsesbekæmpelse.

Dette handlingsprograms vigtigste indhold skal omfatte:

- a) bedre samordning og samarbejde ved opstilling og udførelse af planer for styring af oversvømmelsesrisikoen i hvert enkelt af de flodbækkener og kystområder, hvor sundhed, miljø, økonomiske aktiviteter og livskvalitet kan forringes af oversvømmelser
- b) udarbejdelse og anvendelse af oversvømmelsesrisiko kort til hjælp for planlægning og kommunikation

- c) bedre informationsudveksling, erfaringsdeling og samordnet udvikling og udbredelse af den bedste praksis
- d) udvikling af stærkere forbindelse mellem forskningen og de myndigheder, som er ansvarlige for vandforvaltning og oversvømmelsessikring
- e) bedre samordning mellem Fællesskabets forskellige former for relevant politik
- f) større bevidsthed om oversvømmelsesfaren ved større inddragelse af de berørte parter og mere effektiv kommunikation.

4.2. Hvordan kan medlemsstaterne, Kommissionen og de øvrige berørte parter samarbejde?

For at få udarbejdet og udført et sådant handlingsprogram skal der gøres en indsats på flere planer:

Medlemsstaterne er gennem flodbækkernes og de relevante nationale, regionale og lokale myndigheder ansvarlige for planerne for styring af oversvømmelsesrisikoen og for udarbejdelsen af oversvømmelsesrisiko kort. Disse planers og korts vigtigste indhold fremgår af bilaget.

Kommissionen skal fremme samordning og informationsudveksling om oversvømmelsessikring og udbredelse af den bedste praksis. Kommissionen skal også sikre, at alle relevante former for EU politik bidrager til oversvømmelsessikringen, hvor de kan. Inden for rammeprogrammerne, teknologisk udvikling og demonstration vil Kommissionen sørge for direkte og indirekte forskning i oversvømmelsesproblemerne.

Medlemsstaterne og Kommissionen skal på grundlag af de regelmæssige møder mellem direktørerne og Kommissionens repræsentanter i fællesskab være ansvarlige for handlingsprogrammets overordnede samordning.

De øvrige berørte parter vil blive fuldt inddraget i udarbejdelsen og gennemførelsen af planerne for styring af oversvømmelsesrisikoen og i alle tekniske drøftelser, som tilrettelægges af Kommissionen.

4.3. Omkostninger og forventede fordele ved en samordnet EU indsats

Det er vanskeligt at opgøre den øgede værdi/de øgede fordele ved de foreslåede samordnede aktioner i denne meddelelse i penge. Den øgede kvalitative værdi ved en EU indsats kommer til at bestå i:

- a) mere omkostningseffektive og bæredygtige foranstaltninger for styring af oversvømmelsesrisikoen i kraft af bedre samordning af aktiviteterne i hele EU
- b) et samlet forsøg på at begrænse den fare for Europas bæredygtige udvikling, som skyldes oversvømmelsesskader
- c) bedre oversvømmelsessikring i kraft af erfaringsdeling og informationsudveksling og fælles udvikling af den bedste praksis

- d) større koncentration af forskningsindsatsen og større kontakt mellem forskningen og de politiske beslutningstagere
- e) sammenhængende udvikling af planer for styring af oversvømmelsesrisikoen i tilknytning til EU's finansieringsprogrammer
- f) større bevidsthed om inddragelse af offentligheden i oversvømmelsessikringsspørgsmål

5. KONKLUSION

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til:

- a) at anerkende Kommissionens vurdering af oversvømmelsessikringens betydning.
- b) at være opmærksomme på de aktiviteter, som er i gang eller planlægges på EU plan og på nationalt, regionalt og internationalt plan
- c) at erkende, at der er behov for en samordnet EU aktion for oversvømmelsesforebyggelse, oversvømmelsessikring og oversvømmelsesbekæmpelse
- d) at godkende den samordnede EU aktions vigtigste indhold, således som Kommissionen har forelagt det, og blive enige om, hvilke skridt der skal tages for at udarbejde og gennemføre en sådan samordnet aktion.

Bilag

Retningslinjer for udarbejdelse og udførelse af planerne for styring af oversvømmelsesrisikoen og for udarbejdelse af oversvømmelsesrisikokort

A. PRINCIPPER

1. Planer for styring af oversvømmelsesrisikoen bør udarbejdes efter følgende generelle principper:
 - a) Grænseoverskridende floder: medlemsstaterne bør blive enige om at samarbejde om udarbejdelsen og udførelsen af disse planer. For flodbækkener, der deles med lande uden for EU, kan nuværende samordningsordninger benyttes, eller der kan udarbejdes nye
 - b) Planer for styring af oversvømmelsesrisikoen: for floders vedkommende skal de integreres fuldt ud i de afvandingsområdeforvaltningsplaner og -programmer, som indgår i foranstaltninger, der træffes på grundlag af vandrammedirektivet. Planerne for styring af oversvømmelsesrisikoen i kystområder bør udarbejdes inden for samme tidsramme
 - c) Langtidsstrategi: den forventede udvikling på langt sigt (50-100 år) skal medtages
 - d) Tværfaglighed: alle relevante sider inden for vandforvaltning, fysisk planlægning, arealanvendelse, landbrug, transport, byudvikling og naturbevarelse skal tages i betragtning på alle planer (nationalt, regionalt og lokalt)
 - e) Solidaritet: Oversvømmelsessikringsforanstaltninger må ikke gøre det vanskeligere for andre regioner/medlemsstater langs flodløbet at opnå det beskyttelsesniveau, den pågældende region/medlemsstat selv anser for rigtigt. En hensigtsmæssig strategi består af tre dele: binding, tilbageholdelse og dræning.
 - f) Alle sider af oversvømmelsesrisikoen skal være omfattet: se punkt 2.2.

B. FORMÅL

1. Det overordnede formål med planerne for styring af oversvømmelsesrisikoen skal være:
 - At formindske oversvømmelsernes skadevirkninger og begrænse muligheden for oversvømmelser
 - At fremme bæredygtige foranstaltninger for styring af oversvømmelsesrisikoen
 - At finde mulighederne for at benytte naturlige processer, og om muligt drage fordel af styring af oversvømmelsesrisikoen på flere fronter
 - At underrette offentligheden og de kompetente myndigheder om oversvømmelsesrisikoen og om, hvordan de skal forholde sig til den.

C. DE VIGTIGSTE RESULTATER

1. De vigtigste resultater af en plan for styring af oversvømmelsesrisikoen bør være:
 - Indsigt i og forståelse af de nuværende oversvømmelsesfarers omfang, art og fordeling
 - Forståelse af oversvømmelsesprocesserne og hvordan de påvirkes af ændringer
 - Liste over omkostningseffektive foranstaltninger, som skal træffes for at styre oversvømmelsesrisikoen
 - Oversvømmelsesrisikokort (se afsnit D)
 - En langsigtet politik for styring af oversvømmelsesrisikoen, som opfylder flodbækkenets målsætninger
 - En prioriteret række yderligere foranstaltninger/undersøgelser for det pågældende flodbækken, hvis det er nødvendigt.

D. OVERSVØMMELSESRISIKOKORT

1. Et af de vigtigste resultater af planerne for styring af oversvømmelsesrisikoen bliver oversvømmelsesrisikokort over de enkelte flodbækkener.
2. Formålet med et oversvømmelsesrisikokort er:
 - at øge den offentlige bevidsthed om de områder, der er udsat for oversvømmelsesfare
 - at give oplysninger om risikoområderne ved at udpege oversvømmelsesrisiko zoner som udgangspunkt for arealplanlægning
 - at støtte investeringernes prioriterings-, begrundelses- og målretningsprocesser for at styre og formindske den risiko mennesker, materiel og miljø udsættes for.
3. Oversvømmelsesrisikokortene skal:
 - Udarbejdes ved samordning omkring det enkelte flodbækken
 - Omfatte både højvande og styrtflod samt oversvømmelser i kystområder, hvis det er relevant
 - Indeholde pålidelige, fyldestgørende og let forståelige oplysninger

- Skelne mellem mindst tre risikoniveauer:
 - A. Områder med hyppige oversvømmelser
 - B. Områder med mindre hyppige oversvømmelser
 - C. Meget sjældne oversvømmelsestilfælde, heriblandt digebrud, hvor dette er relevant.
- Omfatte både almindelig vandstand og vandstand ved oversvømmelse samt de mulige skadevirkninger
- Omfatte både den nuværende situation og scenarier for fremtidig oversvømmelsesrisiko
- Tage hensyn til andre målsætninger i flodbækkenet.